

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Oficiální název dokumentu:

Školní vzdělávací program pro školní družinu při ZŠ Heřmanice u Oder okres Nový Jičín, příspěvková organizace

Koordinátor tvorby ŠVP pro školní družinu:

Mgr. Gabriela Čížová od 31. 8. 2020

Název školy:

Základní škola Heřmanice u Oder okres Nový Jičín, příspěvková organizace

Adresa školy:

Základní škola Heřmanice u Oder č.p. 47, 742 35 Odry

IČO: 709 91 065

Ředitelka školy:

Mgr. Gabriela Čížová, do funkce jmenována od 1.9.2019

telefon: 556 748 039, email: skola@hermaniceuoder.cz

Zřizovatel:

Obecní úřad, Heřmanice u Oder č.p. 47, 742 35 Odry

telefon: 556 748 038

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Charakteristika, umístění, vybavení ŠD

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

Materiální podmínky – přiměřené vybavení pomůckami, hračkami, výtvarnými potřebami, učebními texty apod. Kopírovací zařízení a PC vybavení, počítačový koutek, rozvod počítačové sítě s přístupem na internet, žákovská knihovna.

Hygienické podmínky – škola má kvalitní hygienické zázemí (šatny a WC jsou v souladu s normami), v rámci možností obnovujeme žákovský nábytek, dbáme na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a organizační zajištění režimu školy s ohledem na psychické a fyzické zdraví žáků.

Školní družina je součástí základní školy, nachází se v 1. poschodí a využívá pro svou činnost – místnosti I. a II. třídy s počítačovým koutkem, přírodovědnou a vlastivědnou učebnu s velkým dotykovým monitorem a tělocvičnu. Děti mohou využít k pohybovým aktivitám tělocvičnu ve škole a obecní hřiště.

Účastníci činnosti školní družiny

Účastníci činnosti družiny podle § 9 vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání:

1. Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy.
2. Činností vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny.
3. O přijetí účastníka k činnosti družiny se rozhoduje na základě písemné přihlášky; její součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.

Přihlašování a odhlašování žáků

- a) Předávání informací, vyřizování námětů a stížností, přihlašování, odhlašování žáků do ŠD zajišťuje vychovatelka školní družiny.
- b) Přihlašování a odhlašování žáků ze ŠD je prováděno na základě písemné žádosti zákonných zástupců žáka
- c) O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitelka školy.
- d) Po projednání se zřizovatelem se činnost ŠD v době všech prázdnin přerušuje.
- e) Zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do školní družiny, sdělí vychovateli rozsah docházky a způsob odchodu žáka z družiny; tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka nebo pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí zákonní zástupci tuto skutečnost družině písemně.
- f) Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně.

Činnost družiny

Činnost družiny podle § 8 vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání:

- (1) Družina poskytuje zájmové vzdělávání žákům školy.
- (2) Družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování.
- (3) Družina může vykonávat činnost pro účastníky, nebo účastníky a jejich zákonné zástupce, i ve dnech pracovního volna.
- (4) Družina organizuje zájmové vzdělávání především pro účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce.
- (5) Družina umožňuje účastníkům odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

Organizace činnosti školní družiny

Organizace činnosti družiny podle § 10 vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání:

- (1) Účastníci pravidelné denní docházky do družiny se zařazují do oddělení.
- (2) Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků.
- (3) V oddělení lze individuálně integrovat nejvýše 5 účastníků se zdravotním postižením.
- (4) Ředitelka stanoví nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků zejména s ohledem na jejich bezpečnost.

- a) Provoz školní družiny při ZŠ Heřmanice u Oder je pondělí až pátek ráno 6:45 – 7:45 hodin a odpoledne 11:40 – 15:30 hodin.
- b) Provoz ŠD končí v 15:30 hod. Děti, které si do této doby nikdo ze zákonných zástupců nevyzvedl, odcházejí samostatně domů. Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby vychovatelka nejdříve podle možností informuje telefonicky zákonné zástupce žáka a osoby uvedené na zápisním lístku, pokud je tento postup bezvýsledný, po ukončení provozu ŠD poučí žáka o BOZ (nejkratší cesta domů, dopravní kázeň...) a dohlédne na jeho odchod ze ŠD.
- c) Do oddělení ŠD lze zapsat maximálně 30 žáků. Denně přítomných nesmí přesáhnout počet 25 žáků.
- d) Žáky do školní družiny si vychovatelka přebírá od vyučujících po skončení vyučování.
- e) Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností, umožňuje žákům přípravu na vyučování. Odpočinkové činnosti mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě. Rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činnosti stanovuje ředitel školy dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti a podobně. Rekreační činnosti slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější. Zájmové činnosti rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu. Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školní povinností není to však povinná činnost ŠD. Může jít o vypracovávání domácích úkolů nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení

problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech; získávání dalších doplňujících poznatků při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

- f) Rozsah denního provozu projednává ředitel se zřizovatelem. ŠD může v rámci své běžné činnosti zřizovat zájmové kroužky, jejichž členové mohou být i žáci, kteří nejsou přihlášení do školní družiny k pravidelné docházce.
- g) Zákonní zástupci žáků a další návštěvníci do třídy, ve které je umístěna ŠD, nevstupují.
- h) Při přechodu do ŠJ dbají žáci pokynů pí vychovatelky a dodržují pravidla školního řádu. Ve školní jídelně žák dbá na správné stolování a dodržuje řád školní jídelny.

Zabezpečení BOZ

1. Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZ jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZ se záznamem v dokumentaci ŠD.
2. Pitný režim je zajištěn při svačině a výdeji obědů, od 12.00 hodin je pro žáky zajištěn čaj ve várnici.
3. Ředitel školy může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů. U ŠD základních škol nemá tento akt povahu správního řízení
(ředitel nevydává rozhodnutí, není možnost odvolání zákonných zástupců).

Podmínky úplaty za služby školní družiny

Podmínky úplaty jsou definovány v § 11 vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání

(1) Zájmové vzdělávání je poskytováno zpravidla za úplatu

(2) Splatnost úplaty stanoví ředitelka tak, aby byla úplata splatná nejpozději před ukončením účasti v dané činnosti. Úplatu může ředitelka rozdělit do více splátek.

(3) Úplata může být snížena nebo prominuta

a) dítěti, žákovi, pokud je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příplatek, který podle zvláštního právního předpisu pobírá jeho zákonný zástupce nebo jiná oprávněná osoba,

b) dítěti, žákovi nebo studentovi, pokud má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči podle zvláštního právního předpisu a tento příspěvek nebo jeho část je vyplácena,

c) pokud skutečnosti uvedené v písmenu a) a vyplácení příspěvku uvedeného v písmenu b) prokáže ředitelce.

(4) Dále může být úplata snížena

a) účastníkům, kteří se účastní více než dvou činností daného školského zařízení,

b) účastníkům, kteří jsou zapsáni k pravidelné činnosti, v případě účasti v dalších činnostech daného školského zařízení.

Dokumentace školní družiny:

zápisní lístek pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce

přehled výchovně vzdělávací práce

celoroční plán činnosti

VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ OBLASTI

Člověk a jeho svět:

1. Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí školy, organizace života v rodině a škole, určení významných objektů, jejich návštěvy (knihovna, obecní úřad, orientace v prostoru a čase, odhadnout vzdálenost v čase.), beseda o naší obci - historie. Bezpečnost na cestě do školy, vycházkách, dopravní výchova.

2. Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného společenského chování, výchova k respektu a toleranci, pěstování empatie a vzájemné úcty, dešifrování komunikace slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikany, zařazení prvků mediální výchovy (co děti shlédly, slyšely, práce s internetem - vyhledávání informací)

3. Lidé a čas

Budování a dodržování správného režimu dne, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas.

4. Rozmanitost přírody

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn v přírodě, určování živé a neživé přírodniny, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova - praktická ochrana přírody, třídění odpadů.

5. Člověk a jeho zdraví

Poznávání sebe sama, poučení o nemocech a péče o zdraví, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, první pomoc - umět ošetřit drobná poranění - besedy, v rámci prevence plavání, nové pohybové hry v místnosti, tělocvičně, terénu, relaxační cvičení, dodržování pitného režimu.

Informační a komunikační technologie: seznámení se základy práce s počítačem, využití zákl. funkcí, dodržení zákl. pravidel bezpečné práce s hardwarem i softwarem, ochrana dat před poškozením, ztrátou, zneužitím, vyhledávání informací a komunikace, zpracování a využití informací (práce s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru). Informační gramotnost již u dětí od 6 let

Umění a kultura: vytvářet a zafixovat u dětí v průběhu několikaleté docházky do ŠD kulturu chování, stolování, oblékání, cestování. Osvojení estetiky - krásna, vnímání světa a okolí tvořivě, citlivě. Umění se vyjádřit neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy, gesta, mimiky. Umění se vyjádřit jazykem - dramatická výchova, obohacení emocionálního života - kompetence komunikativní. Použití nekonvenčních výtvarných technik, nácvik kulturního pásma, dramatizace, návštěva divadla.

CÍLE ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY

1. rozvoj osobnosti žáka, probouzet u dětí kladný vztah ke škole a vzdělávání
2. získání všeobecného přehledu (v návaznosti na učivo 1. stupně)
3. pochopení a uplatňování zásad demokracie - ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE (každý má svá práva, ale i povinnosti)
4. utváření vědomí národní a státní příslušnosti, ale i respektu k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině
5. pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů
6. získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochrana
7. dodržování bezpečnosti a ochrana zdraví

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého žáka ve společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání a spokojenému a úspěšnému životu. Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění v životě. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na naší škole, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro další vzdělávání. Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají. Na naší škole jsou za klíčové považovány: kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní.

Kompetence k učení - umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení:

1. Žáci vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby získávání informací, metody práce (frontální, skupinová, individuální, práce v centrech, práce na projektech) a strategie. Žáci plánují, příležitostně organizují a řídí vlastní vzdělávání, vydrží potřebnou dobu u učební činnosti, cíleně a samostatně si vytváří vhodné podmínky k učení, při vzdělávání jsou žáci schopni vyloučit rušivé podněty.
2. Žáci samostatně organizují vhodné akce mimo vyučování a požadujeme od žáků prezentaci výsledků.
3. Žáci získávají informace z různých pramenů (časopisy, slovníky, jízdni řády, telefonní seznamy, internet, encyklopedie apod.), vyhledávají a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace, efektivně je využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě, individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.
4. Žáci operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojují do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří ucelenější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy.

5. Žáci samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti, umí vyhledávat a vybírat vhodné a podstatné informace, třídí je a zaznamenávají, zapojujeme žáky do prací na projektech
6. Žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich, žáky vedeme k sebehodnocení, žáci zvládají „přepínání pozornosti“.

Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů:

1. vnímají nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznají, pochopí a definují problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánují způsob řešení problémů a využívají k tomu vlastního úsudku a zkušeností.
2. Žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problému, využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechávají se odradit případným nezdarem a vytrvale hledají konečné řešení problému.
3. Žáci ověřují prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sledují vlastní pokrok při zdolávání problémů, děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích aktivit školy tzn. na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.
4. Žáci kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí, žáci si postupně zdokonalují kompetenci k práci s informacemi ze všech možných zdrojů - ústních, tištěných, mediálních a z internetu, aby je uměli vyhledávat, třídít a vhodným způsobem využívat.

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci:

1. Žáci umí naslouchat hovoru druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reagují, účinně se zapojují do diskuse, obhajují svůj názor a vhodně argumentují, začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti k týmové práci a spolupráci při vyučování.
2. Žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse, komunitní kruh apod.).
3. Žáci rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reagují na ně a tvořivě je využívají ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.
4. Žáci využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi, podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami.
5. Žáci využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých:

1. Žáci si vytvářejí pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládají a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, zároveň žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.
2. Žáci přispívají k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápou potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňují zkušenosti druhých lidí, respektují různá hlediska a čerpají poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají, během vzdělávání používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení, usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině.
3. Žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívají k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají, zároveň učíme děti odmítat vše, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.

4. Žáci účinně spolupracují ve skupině, podílejí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce, chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

Kompetence občanské - připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnit si své povinnosti:

1. Žáci respektují a dodržují ve třídních kolektivech společně stanovená pravidla chování, školní řád zohledňuje a navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách, děti respektují individuální rozdíly spolužáků (národnostní, kulturní, sociální).
2. Žáci chápou základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti, žáky vedeme k třídění odpadů, v přírodě se chováme jako zodpovědné osoby - globálně ekologicky myslící jedinec.
3. Žáci respektují, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojují do kulturního dění a sportovních aktivit, ve vyučování je kladen důraz na prožitek.
4. Žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace, poskytnou dle svých možností účinnou pomoc a chovají se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.
5. Žáci chápou základní principy a společenské normy, jsou si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu.
6. Žáci respektují přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí, odmítají útlak a hrubé zacházení, uvědomují si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.

Kompetence pracovní - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti v reálném životě:

1. Žáci využívají znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o své budoucnosti, různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi.
2. Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a střízlivému posouzení reálných možností profesní orientace, žáky motivujeme k aktivnímu zapojení v projektových dnech, výuku doplňujeme o praktické exkurze, přiměřenou nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájem o další orientaci.
3. Žáci přistupují k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.
4. Žáci používají bezpečně a účinně známé materiály, běžné nástroje a vybavení, dodržují vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptují se na změněné nebo nové pracovní podmínky.

Zpracovala: Mgr. Gabriela Čížová, ředitelka ZŠ